

**EESTIJA SOOME-UGRI
FILOLOOGIA OSAKONNA
ÕPPEKAVA**

TARTU ÜLIKOO

EESTI JA SOOME-UGRI
FILOLOOGIA OSAKONNA

ÕPPEKAVA

1995/1996. ÕPPEAASTAKS

TARTU
1995

KUSTUTATUD

Arh.

Tartu Ülikooli
RAAMATUKOGU

13047

Sisukord

Eesti ja soome-ugri filoloogia osakonna õppekava	4
Kogu osakonnale kohustuslikud üldained	4
Eriharud	6
Üliõpilase õpingukava koostamine	8
Eesti keele eriharu	13
Eesti kirjanduse eriharu	17
Teatriteaduse eriharu	12
Eesti ja võrdleva rahvaluule eriharu	20
Soome-ugri keelte eriharu	24
Ungari keele ja kirjanduse eriharu	28
Soome keele ja kultuuri eriharu	32

Eesti ja soome-ugri filoloogia osakonna õppekava

Põhiõpingute kogu ulatus on vähemalt 160 ainepunkti. Õppekava on koostatud nii, et see on võimalik omandada nelja aastaga. 1 ainepunktile (AP) vastab üliõpilase 40-tun-nine töönaal. Põhiõpingutele lisaks võib üliõpilane valida ühe aasta pedagoogilist õpetust või osakonna nõukogu soovitusel kaks aastat magistriõpet.

Kogu osakonnale kohustuslikud üldained (26 AP)

EF 01. Inglise keel. 4 AP. Kevad- ja sügissem. Eksam. Keskkoolis inglise keelt õppinuile antakse lisateadmisi käibe- ning erialakeele alal (vähemalt TOEFL-testi minimaalnõuetele vastavalt). 128 tundi loenguid ja harjutusi, 100 lehekülge kodulektüüri. FLKE.01.023 ja FLKE.01.024

Inglise keele õppimist alustavatele antakse elementaar-teadmised inglise kõnekeelest ning õpetatakse erialaste tekstide lugemist ja tõlkimist. 128 tundi loenguid ja harjutusi, kodulektüür kokkuleppel õppejõuga. FLKE.01.014 ja FLKE.01.015

EF 02. Saksa keel. 4 AP. Kevad- ja sügissem. Eksam. Keskkoolis saksa keelt õppinuile antakse lisateadmisi käibe- ning erialakeelest arvestusega, et nad oleksid kursuse lõpul valmis sooritama testi, mis vastab raskuselt testile "Zertifikat Deutsch als Fremdsprache" ning suutma lugeda ja tõlkida erialast teksti ilma sõnaraamatuta. 128 tundi loenguid ja harjutusi, 100 lehekülge kodulektüüri. FLKE.02.019

Saksa keele õppimist alustavatele antakse elementaar-teadmised saksa kõnekeelest ning õpetatakse erialaste tekstide lugemist ja tõlkimist sõnaraamatu abil. 128 tundi loenguid ja harjutusi, kodulektüür kokkuleppel õppejõuga. FLKE.02.016 ja FLKE.01.017

EF 03. Vene keel. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse teadmisi vene keele grammatika alal, täiendatakse venekeelse teksti lugemise ja

tõlkimise oskust. 32 tundi harjutusi, kodulektüür kokkuleppel õppejõuga. FLKE.04.002

EF 04. Soome keel. 4 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Soome keel algajaile, põhirõhk grammatikal ja kõneoskuse arendamisel. 104 tundi loenguid ja harjutusi. Kodulektüür. FLKE.06.001

EF 05. Ladina keel. 3 AP. Poolteise aasta jooksul. Eksam. Käsitletakse ladina keele vormiõpetust ning lauseõpetuse aluseid, antakse ülevaade ladina keele osast tänapäeva keelte kujunemisel (eriti rahvusvahelise sõnavara moodustamisel). 96 tundi loenguid ja harjutusi. Õpik kokkuleppel õppejõuga, harjutuste kogumik A. Lill, E. Tall, *Studeamus igitur*. FLGR.02.006

EF 06. Sissejuhatus filosoofiasse. 2 AP. Eksam. Võib valida ühe järgmistest kursustest:

Ajalooline sissejuhatus filosoofiasse filoloogidele.

Sügissem. FLFI.01.024

Filosoofia-ajalooline sissejuhatus filosoofiasse.

Sügis- ja kevadsem. FLFI.01.002

Sissejuhatus filosoofia ajalukku. Sügissem. FLFI.01.001

EF 07. Kirjaliku ja suulise väljenduse õpetus. 2 AP. Sügissem. Eksam (ka iseseisev teksti koostamine). Antakse põhiteadmisi eri tüüpi tekstide ülesehitusest ja tekstide tegemise protsessist. Loenguid 24 t, harjutusi 24 t. Kohustusliku kirjanduse loend antakse kursuse alguses. FLEE.02.001

EF 08. Eesti õigekeelsus. 2 AP. Sügissem. Eksam. Käsitletakse tänapäeva eesti kirjakeele ortograafia-, ortoeepia-, morfoloogia-, süntaksi- ja leksikoloogianorminguid. Loenguid 24 t, harjutusi 24 t. ja *Kirjakeele teataja* 1979–1983; *Õigekeelsussõnaraamat*; lisaks kirjandust kokkuleppel õppejõuga. FLEE.02.002

EF 09. Eesti kirjanduse ajalugu. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade eesti kirjanduse arengust algusest kuni tänapäevani. Loenguid 48 t. ja E. Nirk, *Eesti kirjandus*; P. Kangur, K. Muru, Ü. Tonts, *Väliseesti kirjandus*. FLKE.04.002

EF 010. Arvutiõpetus. 1 AP. Kevadsem. Arvestus. Antakse praktilised oskused tekstitöötluseks arvuti abil. Loengud ja praktikumid. MTAT.03.009

Kohustuslikud üldained tuleks sooritada võimalikult esimestel õppeaastatel.

Eriharud

Õppetöö osakonnas toimub eriharuti üliõpilaste valiku järgi.

Eesti ja soome-ugri filoloogia osakonnas on järgmised eriharud:

eesti keel,
eesti kirjandus,
teatriteadus,
eesti ja võrdlev rahvaluule,
soome-ugri keeled,
soome keel ja kirjandus,
ungari keel ja kirjandus.

Igas eriharus jaguneb õppekava ja õppetöö kolmeks astmeks:

alamaste,
keskaste,
ülemaste.

Kõrgem aste eeldab madalama(te) astme(te) läbitegemist ja vastavate eksamite sooritamist.

Üliõpilase õpingukava koostamine

Üliõpilased koostavad studiumi alguses ise oma õpingukava, valides vabalt eriharud ja astmed, kuid arvestades järgmisi tingimusi.

1. Ülemaste annab 3 punkti, keskaste 2 punkti ja alamaste 1 punkti. Minimaalne punktisumma ülikooli lõpetamiseks peab olema 8 punkti (160 AP).
2. Vähemalt üht eriharu tuleb õppida ülemastme ulatuses, s.o. peainena. Kui on valitud üks ülemaste, siis peab olema plaanis veel vähemalt kaks keskastet.

3. Eesti filoloogia osakonnast tuleb valida vähemalt üks eriharu ülemastmes ja üks keskastmes, muu võib olla väljastpoolt osakonda kokkuleppel vastavate ainete professoritega. Väljastpoolt teaduskonda võib valida aineastmeid ainult eesti filoloogia osakonna nõukogu nõusolekul. Teiste osakondade ja teaduskondade üliõpilased, kes valivad mingi astme eesti filoloogiast, peavad sooritama üldainetena ainult eesti kirjanduse ajaloo (EF 09, 2 AP) ja eesti õigekeelsuse (EF 08, 2 AP) eksami.
4. Emakeeleõpetajaks ettevalmistus eeldab eesti keele ja eesti kirjanduse õppimist vähemalt keskastmes.
5. Ühe alamastme ulatuses (15 AP) on üliõpilasel lubatud kuulata ülikoolis õpetatavaid üksikuid õppeaineid omal valikul.

Eelnevaid tingimusi arvestades on valikuvõimalused punktides järgmised:

$$3 + 2 + 2 + 1$$

$$3 + 3 + 2$$

$$3 + 3 + 1 + 1$$

Kombinatsioon $3 + 2 + 1 + 1 + 1$ ei ole lubatud.

6. Kahe ülemastme sooritamisel nõutakse diplomitööd ainult peaines, teises võib piirduda postseminaritööga (4–6 AP). Puudu jäävad ainepunktid tuleb koguda valikkursustega.
7. Kui õppeainete kokkulangemise tõttu mitmes eriharus või mõnel muul põhjusel on ainepunktide lõplik arv väiksem kui 160, siis tuleb lisaks kuulata vastav hulk üksikuid õppeaineid kooskõlastatult peaine professoriga.

Üliõpilase õpingukava kinnitab ja selles tehtavad muudatused aktsepteerib osakonnajuhataja või tema volitusel peaine korraline professor.

Eesti keele eriharu

1. Alamaste (15 AP)

EK 11. Sissejuhatus üldkeeleteadusesse. 2 AP. Sügissem. Eksam. Antakse ülevaade üldkeeleteaduse ainekist, põhilistest suundadest, meetodidest ja mõistetest, samuti keeleteaduse seostest lähiteadustega. Loenguid 24 t. Kirjandus antakse kursuse algul. FLEE.08.002

EK 12. Sissejuhatus erialasse. 6 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse üldteadmised soome-ugri keelte sugulusest ja eesti keele kohast nende hulgas, eesti kirjakeele kujunemisest ning eesti keele uurimise senistest suundadest, uurijatelt ja tulemustest. Loenguid 60 tundi. Kirjandus antakse loenguil. FLEE.02.007

EK 13. Eesti foneetika. 2 AP. Kevadsem. Eksam. Õpitakse tundma eesti häälikute moodustamist, nende akustikat ja kõne täpsemat kirjapanekut (transkriptsiooni). Loenguid 10 t, harjutusi 18 t. Kirjandus: K. Wiik, *Foneetika alused* ja P. Ariste, *Eesti foneetika* (osalt). Eeldusained: eesti õigekeelsus, sissejuhatus üldkeeleteadusesse. FLEE.02.004

EK 14. Eesti kirjakeele sõnavara. 1 AP. Kevadsem. Eksam. Antakse põhiteadmised sõnavara ehitusest, tähendusväljadest, kasutamissfääridest ja õigekeelsusest. Loenguid 18 t, harjutusi 6 t. Kirjandus antakse loenguil. FLEE.02.003

EK 15. Keele varieerumine. 1 AP. Kevadsem. Eksam. Käsitletakse eesti keele individuaalseid ja sotsiaalseid variante ning keelevariantide uurimist. Loenguid 12 t, harjutusi 12 t. Kirjandus antakse loenguil. FLEE.02.007

EK 16. Proseminar. Proseminaritöö. 3 AP. Sügis- ja kevadsem. Arvestus. Proseminaris käsitletakse eesti keele aktuaalseid küsimusi, tutvutakse keelealase uurimistöö metoodikaga, esitatakse ettekanne õppejõu juhutatud teemal ja kirjutatakse sellest proseminaritöö. FLEE.02.006

2. Keskaste (18 AP)

EK 21. Keeleteooria. 2 AP. Kevadsem. Eksam. Antakse süvendatud käsitlus tänapäeva olulisematest teoreetilistest kontseptsioonidest keele olemuse, ehituse ja funktsioneerimise kohta. Loenguid 24 t. Kirjandus antakse loenguil. Eeldusaine: sissejuhatus üldkeeleteadusesse. FLEE.08.003

EK 22. Eesti murded. 2 AP. Kevadsem. Eksam. Õpitakse tundma eesti murrete kujunemist ja iseloomulikke tunnusooneid. Loenguid 18 t, harjutusi 6 t. Kirjandus: A. Kask, *Eesti murded ja kirjakeel* (osalt) ja A. Kask, *Valimik eesti murdenäiteid*. Eeldusaine: eesti foneetika. FLEE.02.012

EK 23. Eesti keele ajalooline grammatika. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade häälikulistest ja morfoloogilistest muutustest, mille tagajärjel läänemeresoome aluskeelest kujunes iseseisev eesti keel. Loenguid 30 t, harjutusi 18 t. Kirjandus: A. Kask, *Eesti keele ajalooline grammatika. Häälikulugu* ja H. Rätsep, *Eesti keele ajalooline morfoloogia I–II*. FLEE.02.011

EK 24. Eesti keele sõnavara ajalugu. 1 AP. Kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade eesti keele laenukihistustest ja kirjakeele põhisõnavara arengust kuni XIX saj. Loenguid 24 t. Kirjandus antakse loenguil. FLEE.02.025

EK 25. Eesti keele vormiõpetus. 3 AP. Sügissem. Eksam. Käsitletakse sõna morfoloogilist struktuuri ja grammatilisi kategooriaid, sõnaliike, käänamist, kompareerimist ja pööramist, käänd- ja pöördkondi. Loenguid ja harjutusi 48 t. Kirjandus: TÜ kirjastusel ilmunud *Eesti keele grammatika II*, vihikud 1–4; J. Peebo, *Käändkonnad*; J. Peebo, *Pöördkonnad*. Eeldusained: eesti õigekeelsus, eesti foneetika. FLEE.02.010

EK 26. Eesti keele lauseõpetus ja sõnamoodustus. 3 AP. Kevad- ja sügissem. Eksam. Õpitakse tundma süntaksi põhimõistetikkude ja süntaktilise analüüsi meetodeid, süvenetakse eesti keele lauseehituse üksikasjadesse. Omandatakse sõnade tuletamise ja liitmise käsitluses kasutatavad mõisted, süvenetakse eesti keele sõnamoodustusmallidesse. Loenguid ja harjutusi 72 t. Kirjandus: R. Kasik, *Eesti keele tuletusõpetus* 1.–3. Süntaksialane kirjandus antakse loenguil. Eeldusaine: eesti keele vormiõpetus. FLEE.02.013

EK 27. Eesti keelekorraldus. 1 AP. Sügissem. Eksam. Antakse ülevaade eesti keelekorralduse ajaloost ja tänapäevast. Loenguid 24 t. Kirjandus antakse loenguil. FLEE.02.026

EK 28. Seminar. Seminaritöö. 4 AP. Sügis- ja kevadsem. (võib alustada ükskõik kummal semestril). Arvestus. Refereeritakse ja arutatakse õppejõu poolt valitud kirjandust. Seminari käigus valmib igal üliõpilasel iseseisva teadustöö tulemusena seminaritöö, mida seminarirühmas arutatakse ja retsenseeritakse. FLEE.02.009

3. Ülemaste (21 AP)

EK 31. Keeleteaduse ajalugu. 1 AP. Sügissem. Eksam. Arutletakse keeleteaduse ajaloolise arengu sõlmküsimuste üle. Käsitletakse tähtsaimaid keeleteaduse koolkondi. Loenguid 24 t. Kirjandus antakse loenguil. FLEE.08.004

EK 32. Eesti fonoloogia. 1 AP. Sügissem. Eksam. Süvenetakse eesti keele hääliku- ja prosoodiastruktuuri ning nende muutumise seaduspärasustesse. Loenguid 24 t. Kirjandus antakse loenguil. FLEE.02.016

EK 33. Arvuti kasutamine keeleuurimisel. 1 AP. Kevadsem. Arvestus. Tutvutakse arvutilingvistika põhialustega, õpitakse tundma arvuti võimalusi sõnaraamatute koostamisel, tutvutakse tekstikorpuste kasutamisega. FLEE.02.020

EK 34. Murdepraktika. 2 AP. Suvel. Arvestus. Tutvutakse murdekogumise meetodikaga, kogutakse, litereeritakse, süstematiseeritakse murdematerjali ja vormistatakse see vastavalt nõuetele. FLEE.02.014

EK 35. Valikkursused. 4 AP. Valikkursused jagunevad teoreetilise ja keelekorraldusliku suunitlusega kursusteks. Iga üliõpilane peab sooritava omal valikul 4 AP ulatuses teoreetilisi kursusi või 4 AP ulatuses keelekorralduslikke kursusi. 1995/96. õa. loetakse järgmisi kursusi (kursus peetakse, kui on vähemalt 5 osavõtjat):

Teoreetilised valikkursused:

EK 35/1a. Semantika. 1 AP. Kevadsem. Arvestus. Käsitletakse lingvistilise semantika meetodeid ja arengusuundi. Loenguid 24 t. Kirjandus antakse loenguil. FLEE.08.005

EK 35/1b. Saarte murre. 1 AP. Sügissem. Arvestus. Antakse ülevaade saarte murdest ning tutvustatakse seniseid uurimusi. Loenguid 24 t. FLEE.02.018

EK 35/1c. Üks lähisugulaskeel. 1 AP. Sügissem. Arvestus. Tutvutakse lähemalt ühe läänemeresoome keele ehitusega. Loenguid ja harjutusi 24 t. FLEE.06.004 või FLEE.06.005 või FLEE.06.006

EK 35/1d. Eesti keele kontaktid. 1 AP. Sügissem. Arvestus. Käsitletakse eesti keele kontakte naaberkeeltega ja sellest tulevaid mõjusid eesti keele sõnavaras ja grammatilises ehituses. Loenguid 24 t. Kirjandus antakse loenguil. FLEE.02.027

EK 35/1e. Grammatilised kategooriad eesti keeles. 1 AP. Sügissem. Arvestus. Käsitletakse grammatiliste tähenduste (aeg, kõneviis, võrdlus jm.) väljendusvõimalusi eesti keeles. Loenguid 24 t. Kirjandus antakse loenguil. FLEE.02.028

EK 35/1f. Erikursus süntaksist. 1 AP. Kevadsem. Arvestus. Antakse süvendatud käsitlus mõningatest eesti keele süntaktilistest nähtustest (ühildumine, sõnajärg, kordus jm.). Loenguid 24 t. Kirjandus antakse loenguil. FLEE.02.029

Keelekorralduslikud valikkursused:

EK 35/2a. Käsikirja toimetamine ja korrektuur. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Arvestus. Õpitakse tundma keelehoolde ülesandeid, harjutatakse keelelist redigeerimist. Loenguid ja harjutusi 48 t. FLEE.02.017

EK 35/2b. Nimekorraldus. 1 AP. Sügissem. Arvestus. Käsitletakse onomastika e. nimeteaduse põhimõisteid ning -meetodeid, pöörates suuremat tähelepanu nimede õigekeelsuse ning keelelise, juriidilise jms. korraldamise küsimustele. Loenguid 24 t. Kirjandus antakse loenguil. FLEE.02.021

EK 35/2c. Oskuskeelekorraldus. 1 AP. Kevadsem. Arvestus. Antakse ülevaade terminile esitatavatest nõuetest, eesti terminite saamise viisidest ning oskussõnastikest. Räägitakse, missugune

peaks olema oskuskeel. Loenguid 18 t. Kirjandus antakse loenguil. FLEE.02.024

EK 35/2d. Ajakirjanduskeel. 1 AP. Kevadsem. Arvestus. Antakse lühiülevaade ajakirjandusžanritest ja keelekasutuse erijoontest ajakirjanduses. Analüüsitakse eesti ajakirjanike tekste. Loenguid 14 t, harjutusi 10 t. FLEE.02.030

EK 36. Postseminar. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Arvestus. Peetakse ettekandeid diplomitööga seotud temaatikast. FLEE.02.015

EK 37. Diplomitöö. 10 AP.

Eesti kirjanduse eriharu

1. Alamaste (15 AP)

EKi 11. Sissejuhatus kirjandusteadusse. 2 AP Sügissem. Eksam. Antakse sissejuhatav üldkäsitlus kirjandusteaduse põhiküsimustest. Loenguid ja harjutusi 48 t. J. Põldmäe, *Eesti värsiõpetus*, M. Mäger, *Stilistika*. FLEE.03.002

EKi 12. Eesti kirjanikke. 4 AP. Kevad- ja sügissem. Eksam. Eelnevalt peab olema kuulatud eesti kirjanduse ajalugu (EF 09). Süvenetakse erinevaid ajajärke ja stiilisuundi esindavate valitud autorite loomingu. Loenguid ja teoste analüüsi 78 t. Autorite valik ja lektüür õppejõu juhatusel. FLEE.03.003

EKi 13. Maailmakirjanduse põhijooni. 5 AP. Kevad- ja sügissem. Eksam. Kursus annab ülevaate maailmakirjanduse olulisematest arengusuundadest ja autoritest antiigist kuni käesoleva sajandi alguseni. Loenguid 104 t (sellest 26 t vene kirjandusest; keskendutakse XIX sajandi vene kirjanduse arengutendentsidele ja käsitletakse selle perioodi kõige esindavamaid autoreid). Autorite valik õppejõu juhatusel. FLEE.05.002 ja FLEE.05.003; FLGR.03.008

EKi 14. Proseminar ja proseminaritöö. 3 AP. Sügis- ja kevadsem. Proseminaris käsitletakse kirjandusteoreetilisi küsimusi ja koostatakse referaat õppejõu juhutatud probleemidest. Auditorset tööd 48 t. Arvestus. FLEE.03.004

EKi 15. Eesti nüüdiskirjandus. 1 AP. Sügissem. Eksam. Loengutes antakse ülevaade eesti kirjandusest alates 1980. aastate keskpaigast, iseloomustatakse toimuvaid protsesse ja olulisemaid autoreid. Loenguid 24 t. Autorite valik õppejõu juhatusel. FLEE.03.005

2. Keskaste (18 AP)

EKi 21. Kirjandusteooria ja stilistika. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse süvendatud teadmised kirjandusteooria ja kirjandusliku stilistika küsimustest. Loenguid ja praktilisi töid 48 t. ja R. Wellek, A. Warren, *Kirjandusteooria* või W. Kayser, *Das sprachliche Kunstwerk*; B. Tomaševski, *Stilistika* või B. Asmuth, L. Berg-Ehlers, *Stilistik*;

I. A. Richards, *Kirjanduskriitika printsiibid* või H. Markiewicz, *Kirjandusteooria põhiprobleemid*. FLEE.05.006

EKi 22. Lüürika ja lüroepika. Eesti luuletajaid. 3 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Süvenetakse lüürika ja lüroepika olemusse ja žanridesse. Valitud loomingu varal õpitakse tundma eesti luule arengulugu ja saadakse analüüsi kogemusi. Loenguid ja teoste analüüsi 60 t. Valitud autoreid õppejõu juhatusel ja B. Kangro, *Eesti soneti ajalugu*, A. Merilai, *Eesti ballaad 1900–1940*. FLEE.03.009

EKi 23. Proosaepika. Eesti proosakirjanikke. 4 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Süvenetakse proosaepika olemusse ja žanridesse. Valitud autorite loomingu kaudu õpitakse tundma eesti proosa arengutendentse ja saadakse analüüsikogemusi. Loenguid ja teoste analüüsi 78 t. Valitud autoreid õppejõu juhatusel ja A. Heino, *Kertoja*, M. Bahatin, *Valitud töid*, E. Nirk, *Avardumine*, P. Lias, *Sulailmast uutmiseni*. FLEE.03.008

EKi 24. XIX–XX sajandi suundumusi maailmakirjanduses. 4 AP. Kevad- ja sügissem. Eksam. Antakse ülevaade maailmakirjanduse arengusuundadest XIX–XX sajandil ja õpitakse tundma erinevate maade silmapaistvamate autorite loomingut. Loenguid ja teoste analüüsi 90 t (sellest 20 t vene kirjandusest). Teoseid õppejõu juhatusel. FLGR.03.001 ja FLGR.03.006

EKi 25. Seminar ja seminaritöö. 4 AP. Sügis- ja kevadsem. Arvestus. Seminaris käsitletakse kirjandusteaduse ja kirjandusloo probleeme ja kirjutatakse uurimuslik töö õppejõuga kokkulepitud teemal. Audit. tööd 48 t. FLEE.03.007

EKi 26. Valikkursus lastekirjandusest. 1 AP. Sügissem. Eksam. Antakse ülevaade lastekirjanduse teooriast, õpetatakse tundma lastekirjanduse klassikat ja tänapäeva lastekirjandust. Loenguid 24 t ja A. Jaaksoo, *Kes on kes ja mis on mis eesti lastekirjanduses*, A. Järv, *Eesti lastekirjandus*; H. Väli, *Malle ja Kallega*. FLEE.03.006

EKi 27. Valikkursus soome kirjandusest. 1 AP. Sügissem. Eksam. Antakse ülevaade soome kirjanduse arengusuundadest, tähtsamatest esindajatest ja kontaktidest eesti kirjandusega. Loenguid 24 t ja K. Laitinen, *Soome kirjanduse ajalugu*, T. Kuldsepp, *Suomen siltaa rakentamassa*. FLEE.03.037

3. Ülemaste (21 AP)

EKi 31. Dramaatika. Eesti draamakirjanikke. 2 AP. Sügissem. Eksam. Süvenetakse draamakirjanduse olemusse ja žanridesse. Erinevate autorite kaudu õpitakse tundma eesti draamakirjanduse arengut ja omandatakse analüüsikogemusi. Loenguid ja teoste analüüsi 36 t. Valitud autoreid õppejõu juhatusel ja V. Halizev, *Draama kirjandusliigina*, J. Lotman, *Lavasemiootika* (rmt. J. Lotman, *Kultuurisemiootika*). FLEE.03.029

EKi 32. Esteetika. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse süvendavad teadmised esteetika põhiprobleemidest ja arengust, eriti kirjanduse vaatekohast. Loenguid 42 t ja teoreetilist kirjandust õppejõu juhatusel. FLFL.01.011

EKi 33. Eesti kirjanduskriitika. 1 AP. Kevadsem. Eksam. Kursus annab ülevaate eesti kirjanduskriitika arenguloost koos aine teoreetilise probleemistikuga. Loenguid 24 t ja R. Wellek, *Grundbegriffe der Literaturkritik*; M. Kalda, *Kirjandusest ja kriitikast*; R. Veidemann, *Olla kriitik*. FLEE.03.010

EKi 34. Postseminar. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Seminaris käsitletakse kirjandusteaduse ja kirjandusloo probleeme. FLEE. 03.012
Diplomitöö. 10 AP.

EKi 35. Valikkursused eesti kirjandusest:

EKi 35a. A. H. Tammsaare kultuurikriitika. 1 AP. Sügissem. Eksam. Loenguid 24 t. FLEE.03.038

EKi 35b. Tõe ja õiguse retseptsioon teatris. 1 AP. Sügissem. Eksam. Loenguid 24 t. FLEE.03.034

EKi 36. Valikkursused maailmakirjandusest:

EKi 36a. Ameerika ja Euroopa kirjanduskontaktid XX sajandil. 2 AP. Sügissem. Eksam. FLGR.03.

EKi 36b. XX sajandi luuletajaid. 2 AP. Sügissem. Eksam. FLGR.03.011

EKi 36c. Itaalia kirjanduskeele evolutsioon (itaaliakeelsete tekstide põhjal). 2 AP. Kevadsem. Eksam. FLGR.03.007

EKi 36d. Tõlketeooria ja -praktika. 2 AP. Sügissem. Eksam FLGR.03.012

Ki 37. Valikkursused kirjandusteooriast:

EKi 37a. Kirjandusteoreetilise mõtte ajaloost. 2 AP. Sügissem. Eksam. FLEE.05.007

EKi 37b. Kõneaktide teooria. 2 AP. Sügissem. Eksam. FLEE.03.011

Teatriteaduse eriharu

1. Alamaste (15 AP)

T 11. Draamateooria ja teatriteaduse alused. 2,5 AP. Sügissem. Eksam. Tutvustatakse draamateooria ja teatriteaduse põhiküsimusi ja -mõisteid, kirjutatakse rida lühitöid, milles analüüsitakse üht näidendit, selle lavastust ja retseptiooni kriitikas. Loenguid ja harjutusi 24 t. L. Epner, *Draamateooria probleeme I ja II*, J. Lotman, *Lavasemiootika* (rmt-s: *Kultuurisemiootika*). FLEE.03.020

T 12. Eesti teatri ja draama ajalugu I. 3,5 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Ülevaade eesti teatri arengust XIX–XX saj. ja näitekirjanduse klassikast. Loenguid 48 t. K. Kask, *Teatritegijad, alustajad*, L. Tormis, *Eesti teater 1920–1940*. FLEE.03.017

T 13. Üldine teatriajalugu I. 4 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade lääne teatri olulisematest arengusuundadest antiigist kuni romantismini. Loenguid 84 t. P. Hartnoll, *Lühike teatriajalugu*. FLEE 03.019

T 14. Draamaklassikuid I. 2 AP. Sügissem. Eksam. Süvenetakse näitekirjanduse klassikute loomingsusse (renessansist realismini), analüüsitakse tähtsamaid teoseid. Loenguid 24 t. Autorite valik õppejõu juhatusel. FLEE.03.018

T 15. Proseminar. Proseminaritöö. 3 AP. Sügis- ja kevadsem. Arvestus. Käsitletakse teatrietenduse kirjeldamise probleeme, tutvutakse teatritöö korraldusega. Proseminaritöö koostatakse õppejõuga kooskõlastatud teemal. Auditoorset tööd 48 t. FLEE.03.021

2. Keskaste (18 AP)

T 21. Teatrikriitika alused, eesti teatrikriitika ajalugu. 2 AP. Kevadsem. Eksam. Tutvutakse teatrikriitika ülesannete ja meetoditega ning eesti teatrimõtte arenguga, kirjutatakse harjutustöö. Loenguid ja seminare 48 t. Kirjandus õppejõu juhatusel. FLEE.03.026

T 22. Eesti teatri ja draama ajalugu II. 3,5 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Ülevaade eesti teatri ja näitekirjanduse arengust XX saj. Loen-

guid 48 t. L. Tormis, *Eesti teater 1920–1940*, K. Kask, *Eesti teater 1940–1965*. FLEE.03.024

T 23. Üldine teatrijalugu II. 3 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade XIX–XX saj. teatri suundumustest. Loenguid 72 t. P. Hartnoll, *Lühike teatrijalugu*, I. I. Niemi, *Nykyteatterin juuret*. FLEE.03.028

T 24. Draamaklassikuid II. 2,5 AP. Kevadsem. Eksam. Süvenetakse XX saj. näitekirjanike loomingusse, analüüsitakse tähtsamaid teoseid. Loenguid 24 t. Autorite valik õppejõu juhatusel. FLEE.03.025

T 25. Etenduse analüüsi praktikum. 1 AP. Kevadsem. Arvestus. Analüüsitakse 2–3 lavastust, rakendades erinevaid meetodeid ja lähenemisviise. Eelduseks proseminari sooritamine. Auditoorset tööd 24 t. FLEE.03.041

T 26. Seminar. Seminaritöö. 4 AP. Sügis- ja kevadsem. Arvestus. Käsitletakse teatriuurimise teoreetilisi ja metoodilisi probleeme, kirjutatakse uurimuslik töö õppejõuga kokkulepitud teemal. Auditoorset tööd 48 t. FLEE.03.027

T 27a. Valikkursus leedu teatrist. 2 AP. Sügissemm. Eksam. Käsitletakse leedu teatri ja näitekirjanduse arengu põhijooni. Loenguid 24 t. Kirjandus õppejõu juhatusel. FLEE.03.023

T 27b. Valikkursus soome teatrist. 2 AP. Kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade soome teatri ja näitekirjanduse arenguloost. Lühiülevaade Skandinaaviamaade teatrist. Loenguid 24 t. Kirjandus õppejõu juhatusel. FLEE.03.022

3. Ülemaste (21 AP)

T 31. Kultuuriteooria. 2 AP. Eksam. FLEE.03.

T 32. Teatrisemiootika. 2 AP. Kevadsem. Eksam. Loengutes tutvustatakse teatrisemiootika aluseid. Loetakse teoreetilist kirjandust õppejõu juhatusel, ühiselt analüüsitakse üht lavastust semiootilistelt alustelt. FLEE.03.033

T 33. Režissuuri ajalugu. 1 AP. Kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade 19. saj. lõpu – 20. saj. alguse põhitendentsidest teatris, režissuuri tekkest ja arengust. Loenguid 24 t. FLEE.03.044

T 34. Postseminar. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Arvestus. Käsitletakse teatriajaloo ja -teooria probleeme, arutatakse diplomitööde valminud peatükke.

Diplomitöö 10 AP. FLEE.03.040

T 35a. Valikkursus 60-ndate aastate vene teatrist. 2 AP. Eksam. Antakse ülevaade vene režii arengust. FLEE.03.032

T 35b. Valikkursus muusikateatrist. 2 AP. Eksam. FLEE.03.031

T 36. Valikkursus teatritretseptsioonist. 1 AP. Eksam. Sooritatakse kirjanduse põhjal. FLEE.03.

T 37a. Valikkursus eesti draamakirjanikest. Vt. EKi 31. FLEE.03.

T 37b. Valikkursus V. Panso teatrimõistmisest. 1AP. Eksam. Sooritatakse kirjanduse põhjal. FLEE.03.

T 37c. Valikkursus 60–70-ndate aastate teatriuudusest. 1 AP. Sooritatakse kirjanduse põhjal. FLEE.03.

Eesti ja võrdleva rahvaluule eriharu

1. Alamaste (15 AP)

R 11. Sissejuhatus rahvaluulesse. Eesti rahvaluuleteaduse ajalugu. 3 AP. Sügissem. 2 AP, kevadsem. 1 AP. Eksam. Antakse ülevaade rahvaluule liikidest ja funktsioonidest. Tutvutakse eesti folkloristika kujunemisega ning peamiste uurimissuundadega. Loenguid 48 t, harjutusi 24 t ja E. Laugaste, *Eesti rahvaluule*, E. Laugaste, *Eesti rahvaluuleteaduse ajalugu*, I–II. Valikuliselt tekste õppejõu juhatusel. FLEE.01.001

R 12. Rahvalaul I. 1 AP. Kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade eesti rahvalaulu liikidest, rahvalaulude kogumisest väljaandmisest ja uurimisest. Demonstratsioonikursus. Loenguid 18 t, harjutusi 6 t. *Eesti rahvalaulud. Antoloogia I–IV*. FLEE.01.002

R 13. Rahvajutt I. 1 AP. Kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade eesti rahvaluule jutuzanridest, historiograafiast, juttude funktsioonidest ja kunstilisest ülesehitusest. Loenguid 18 t, praktilisi töid 6 t. Kirjandus õppejõu juhatusel. FLEE.01.003

R 14. Lühivormid I. 1 AP. Kevadsem. Eksam. 1) Põhimõisted ja -terminid; "lühivormide maailma" piirid ja siseliigendus. 2) Lühivormide vahekordi omavahel ja muude folkloorižanride ning autoriloominguga. 3) Tüpoloogiaprobleeme folkloori enesekontrolli seaduse taustal. 4) Fondi sagedusjaotus(t)est. 5) Geograafilisest levikust. 6) Teemaatikast. Loenguid 24 t. Kirjandus õppejõu juhatusel. FLEE.01.004

R 15. Rahvausund ja tavand I. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade eesti rahvausundilise ainese kogumisest ja avaldamisest. Tutvustatakse olulisemaid rahvausundi uurijaid ning uurimissuundi (sügissem.). Antakse ülevaade kalendri- ja perekonnakombestikust ning selle seostest rahvausundiga. Keskendutakse teatrielementidele neis (kevadsem.). Loenguid 36 t, harjutusi 12 t. Kirjandus õppejõu juhatusel. FLEE.01.005

R 16. Vene folkloor. 1 AP. Sügissem. Eksam. Käsitletakse vene (slaaivi) folkloori, selle žanrisüsteemi ja seost eesti materjaliga. Loenguid 10 t, referaadid valitud teemal ja N. Kravtsov, S. Lazutin, *Vene suuline poeetiline rahvalooming* (vene keeles). FLEE.01.006

R 17. Soome folkloor. 2 AP. Kevadsem. Eksam. Käsitletakse soome ja teiste läänemeresoome rahvaste folkloori. Loenguid 24 t ja L. Virtanen, *Suomalainen kansanperinne*. Lisakirjandus antakse loengul. Referaadid valitud teemadel. FLEE.01.013

R 18. Praktikum (arhiiv, välitööd). 2 AP. Kevad- ja sügissem. Arvestus. Üliõpilased töötavad Eesti Rahvaluule Arhiivis ja/või koguvad rahvaluulet. Eesmärk on omandada esimesed kogemused rahvaluule uurimistöö üheks, materjali koguvaks etapiks. FLEE.01.007

R 19. Proseminar. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Arvestus. Proseminar eeldab, et üliõpilane on kuulnud vähemalt R 11 ja on alustanud praktikumiga. Proseminaris käsitletakse rahvaluule aktuaalseid küsimusi, kirjutatakse referatiivne töö kas uurimusest või originaalmaterjalist või vormistatakse rahvaluule originaalkogu. FLEE.01.008

2. Keskaste (18 AP)

R 21. Rahvalaul II. 3 AP. 1 AP sügissem. ja 2 AP kevadsem. Eksam. Süvenetakse regivärsilise ja riimilise rahvalaulu teooriaküsimustesse ja rahvalaulu poetikasse. Loenguid 50 t, harjutusi 20 t. Kirjandus õppejõu juhendamisel. FLEE.01.009

R 22. Rahvajutt II. 3 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade rahvajutust, selle uurimise ajaloost ning tänapäevast ja süvenetakse valikuliselt ühte žanrisse. Loenguid 50 t, harjutusi 20 t ja *Kertomusperinne*. FLEE.01.010

R 23. Lühivormid II. 2 AP. Kevadsem. Eksam. 1) Eesti lühivormide allikaloost (1583–1994). 2) Vanasõnade troobid ja struktuur, süntaktilised vormelid ja stereotüüpiad; vanasõna loogikaline olemus; kommunikatiivne struktuur, modaaltasandid; üldise troobiteooria elemente, semantilised teisendused vanasõnades; sisulistest vanasõnaklassifikatsioonidest. Loenguid 48 t. Kirjandus antakse loengul. FLEE.01.014

R 24. Rahvausund ja tavand II. 2 AP. Kevad- ja sügissem. Eksam. Käsitletakse eesti rahvausundit ja selle seoseid teiste rahvaste vastavate kujutelmadega. Loenguid 48 t. Kirjandus antakse loengul. FLEE.01.012.

R 26. Rahvamuusika. 1 AP. Sügissem. Eksam. Käsitletakse rahvamuusika sõlmprobleeme, eriti rahvaviiside tüpoloogiat. Loenguid 24 t.

ja U. Kolk, *Rahvaviiside varieerumisest*, H. Tampere, *Eesti rahvalaule viisidega I-V*. FLEE.01.011

R 27. Skandinaavia folkloor. 1 AP. Kevadsem. Arvestus. Käsitletakse Skandinaaviamaade rahvaste folkloori. Tutvustatakse tähtsamaid uuri-
jaid. Kursus loetakse tsükliliselt. Kirjandus antakse loengul.
FLEE.01.015.

R 28. Rahvaluule uurimismeetodid I. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Rahvaluule käsikirjade korraldamise põhimõtted Eestis ja mujal. Rahvaluule kogumine kui teaduslik töö. Arhiivallikate kasutamine teadustöös jm. Loenguid 40 t, harjutusi 15 t. Materjal õppejõu juhendamisel. FLEE.01.016.

Rahvaluule seminar. 2+2 AP. Seminaris käsitletakse aktuaalseid rahvalaule uurimise probleeme. Seminari käigus valmib üliõpilase iseseisva teadustöö tulemusena seminaritöö, kui peamine on rahvaluule (2 AP). Teised üliõpilased kirjutavad referaadi rahvaluule seostest naaberteadusalaga, millega üliõpilane on seotud. Töid arutatakse ja retsenseeritakse seminaris (2 AP). FLEE.01.017.

3. Ülemaste (21 AP)

R 31. Lokaaltraditsioon. 1 AP. Sügissem. Arvestus. Tutvutakse lähemalt setu rahvakultuuri ja folklooriga. Loengud setu murdes 18 t, harjutused 6 t. Kirjandus antakse loengul. FLEE.01.020.

R 32. Rahvaluule ja naaberteaduste suhted. 3 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Tutvustatakse rahvaluule spetsiifikat võrreldes teiste kultuurialadega, keskendutakse sealjuures ajaloolisele ja kirjandusele (1 õn). Pühendatakse isikuloolise jutupärimuse ja genealoogia seostele (1 AP). Loenguid 54 t, harjutustunde 18. Kirjandus loengul. Loengute kõrval on suur osa üliõpilase iseseisval tööel allikmaterjalidega ERA-s ja Eesti Ajalooarhiivis. Kursus sobib kas 1, 2 või 3 AP ulatuses ka teiste erialade üliõpilastele valikainena. FLEE.01.019.

R 33. Tänapäeva folkloor. 2 AP. Kevadsem. Eksam. Tutvutakse moderne rahvaloomingu uurimisprobleemidega meil ja mujal. Loenguid 36 t, harjutusi 12 t. Kirjandus antakse loengul. FLEE.01.023.

R 34. Rahvahuumor. 2 AP. Sügissem. Eksam. 1) Koomika üldteooria elemente. 2) Rahvanaljandid ja anekdoodid. 3) Koomiline (nali, huumor, ironia) muudes folkloorižanrides. Loengud 48 t. Kirjandus antakse loengul. FLEE.01.022.

R 35. Rahvalaul III. 1 AP. Sügissem. Eksam. Keskendutakse regilaulu poeetika probleemidele. Loenguid 18 t, Harjutusi 6 t. T. Jaago, *Kuld-naine*. Kirjandus antakse loengul. FLEE.01.021.

R 36. Rahvaluule uurimise meetodid II. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Süvenetakse uurimisparadigmade arengusse muutuv asjas. Allikmaterjali, uurimisaspekti, sobiva metodoloogia ning uurimistehnika sobitamise probleemid. Loenguid 24 t, harjutusi 24 t. Kirjandus antakse loengul. FLEE.01.024.

R 37. Postseminar. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Arvestus. Analüüsitakse rahvausundi kujutelmade olemust ja levikut. FLEE.01.025.

R 38. Diplomitöö. 8 AP.

Soome-ugri keelte eriharu

1. Alamaste (15 AP)

SU 11. Soome maatundmine. 1 AP. Sügissem. Eksam. Saadakse ülevaade Soome maa- ja rahvateadusest nii kogu riigi kui ka maakondade lõikes. Tuuakse võrdlusi ka teiste läänemeresoomlaste (vepslaste, karjalaste, ingerlaste) asualadega. Loenguid 26 t. BGGG.02.011

SU 12. Ungari maatundmine. 1 AP. Kevadsem. Eksam. Saadakse ülevaade Ungari rahvaluulest, geograafiast ja ajaloost. Loenguid 26 t. FLEE.07.025

SU 13. Soome keele praktikum. 1 AP. Kevadsem. Arvestus. Süvendatakse soome keele aktiivset oskust. Harjutusi 30 t. FLEE.06.002

SU 14. Ungari keele põhikursus. 3 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Saadakse põhiteadmised ungari keelest. 90 keeletundi. FLEE.07.021

SU 15. Sissejuhatus üldkeeleteadusesse. 2 AP. Sügissem. Eksam. (vt. EK 11) FLEE.08.002

SU 16. Üks läänemeresoome keel. 1 AP. Kevadsem. Eksam. Tutvutakse kas liivi, vadjä või karjala keelega. Loenguid ja harjutusi 24 t. FLEE.06.004 või FLEE.06.005 või FLEE.06.006

SU 17. Eesti foneetika. 2 AP. Kevadsem. Eksam. (Edasi vt. EK 13) FLEE.02.004

SU 18. Soome-ugri keelte uurimisloogu. 1 AP. Sügissem. Eksam. Tutvutakse soome-ugri keelte uurimisega läbi aegade, tähtsamate keskuste ja uurijatega, uurimise tänase seisundiga. Loenguid 24 t ja A. Künnap jt, *Põhja ja itta*. FLEE.07.022

SU 19. Praktikum. 1 AP. Kevadsem. Arvestus. Töötatakse läbi sugulaskeelte talletusi. Võimaluse korral sooritatakse praktikum 2-nädalase ekspeditsioonina sugulaskeelte kõnelejate juurde, millega kaasneb keeleainese talletamine. FLEE.07.023

SU 110. Proseminar. Proseminaritöö. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Arvestus. Osaletakse proseminaris ja kirjutatakse proseminaritöö, arutatakse ühiselt proseminaritöid. FLEE.07.024

2. Keskaste (18 AP)

SU 21. Läänemeresoome murded. 2 AP. Kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade läänemeresoome murdejaotusest ja peamurrete tunnusjoontest. Loenguid 48 t ning P. Alvre, Läänemeresoome aluskeele varasest murdeliigendusest, eriti eesti ja soome keelt silmas pidades. — *Keel ja Kirjandus* 16 (1973), lk 151–162, 291–299; T. Itkonen, Historiantakaiset Häme ja Suomi kielentutkijan näkökulmasta. — *Historiallinen aikakauskirja* 1972, lk 85–112; T. Itkonen, Kantasuomesta suomeen. — *Suomen tieteen ulottuvuuksia*, lk 63–82; T. Itkonen, Välikatsaus suomen kielen juuriin. — *Virittäjä* 67 (1983), lk 190–229, 349–386; T.-R. Viitso, Läänemeresoome murdeliigenduse põhjooned. — *Keel ja Kirjandus* 28 (1985), lk 399–404. FLEE.06.011

SU 22. Soome keele järgkursus. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Süvendatakse igakülgset soome keele oskust. Loenguid ja harjutusi 48 t. ja P. Alvre, *Soome keeleõpetuse reeglid* ning P. Alvre, *Soome-eesti vestmik*. FLEE.06.012

SU 23. Keeleteooria. 2 AP. Kevadsem. Eksam. (vt. EK 21) FLEE.08.003

SU 24. Soome-ugri häälikulugu. 2 AP. Sügissem. Eksam. Tutvutakse uurali ja soome-ugri algkeele häälikusüsteemiga ja nüüdiskeelte häälikusüsteemide kujunemise põhjoontega. Loenguid 40 t ning P. Alvre, *Uurali keelte ajaloolise foneetika harjutusülesanded ja materjalid (üksikkonsonandid)*; P. Alvre, *Uurali keelte ajaloolise foneetika harjutusülesanded ja materjalid (konsonantühendid)*, P. Sammallahti, Historical phonology of the Uralic languages with special reference to Samoyed, Ugric, and Permic. — *The Uralic Languages: Description, History and Foreign Influences*. FLEE.07.001

SU 25. Soome-ugri sõnavara ajalugu. 1 AP. Sügissem. Eksam. Tutvutakse läänemeresoome ja kaugemate sugulaskeelte ühissõnavara eri kihtidega. Loenguid 10 t ning K. Häkkinen, *Mistä sanat tulevat. Suomalaista etymologiaa*. Helsinki; J. Janhunen, Uralilaisen kantakielen sanastosta. — *SUSA* 77 (1981), lk 219–274; A. Laanest, *Sissejuhatus*

läänemeresoome keeltesse; H. Rätsep, Eesti tüvevara päritolu. — *Keel ja Kirjandus* 26 (1983), lk 539–548. FLEE.07.002

SU 26. Ungari keele järgkursus. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Süvendatakse igakülgset ungari keele oskust. Loenguid ja harjutusi 60 t. FLEE.07.003

SU 27. Kaugemad sugulaskeeled. 2 AP Sügissem. Eksam. Antakse ülevaade ühest või mitmest kaugemast sugulaskeelest koos ülduurali probleemaatika valgustamisega nende näitel. Loenguid ja harjutusi 32 t. FLEE.07.004

SU 28. Soome-ugri ajalooline morfoloogia. 2 AP Kevadsem. Eksam. Tutvutakse läänemeresoome ja kaugemate sugulaskeelte sõnamuutmis- ja tuletussüsteemide kujunemise põhijoontega. Loenguid 34 t ja P. Alvre, *Soome-ugri keelte ajalooline grammatika*. FLEE.07.005

SU 29. Praktikum. 1 AP Kevadsem. Arvestus. Omandatakse teadusliku uurimistöö praktilisi kogemusi individuaalsete ülesannete põhjal. FLEE.07.006

SU 210. Seminar. Seminaritöö. 2 AP Sügis- ja kevadsem. Arvestus. Osaletakse seminaris ja kirjutatakse seminaritöö, retsenseeritakse individuaalselt ja arutatakse ühiselt seminaritöid. FLEE.07.007

3. Ülemaste (21 AP)

SU 31. Soome keele süvakursus. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Viimistletakse igakülgset soome keele oskust. Loenguid ja harjutusi 48 t ja P. Alvre, *Soome keele sõnavaraõpetus* ning P. Alvre, *Soome keele võõrsõnad*. FLEE.06.013

SU 32. Ungari keele ajalugu. 1 AP. Kevadsem. Eksam. Vaadeldakse ungari keele, eelkõige kirjakeele kujunemismalle. Analüüsitakse ungari keele ajaloo põhimälestisi (TihA, HB, ÖMS jne.). Loenguid ja harjutusi 30 t. FLEE.07.026

SU 33. Ungari keele süvakursus. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Viimistletakse igakülgset ungari keele oskust. Loenguid ja harjutusi 60 t. FLEE.07.008

SU 34. Keeleteaduse ajalugu. 1 AP. Sügissem. Eksam. (vt. EK 31)
FLEE.08.004

SU 35. Soome keele tõlkekursus. 2 AP. Sügissem. Eksam. (vt. SK 25)
FLEE.06.025

SU 36. Fennougristika aktuaalsed probleemid. 2 AP. Kevadsem.
Eksam. Antakse ülevaade kõige aktuaalsematest probleemidest tänapäeva soome-ugri keeleteaduses koos laiemal fennougristilise taustaga.
Loenguid 34 t. FLEE.07.010

SU 37. Praktikum. 1 AP. Kevadsem. Arvestus. Rakendatakse teadusliku uurimistöö alaseid teadmisi ja oskusi individuaalse teadusliku ülesande lahendamisel. FLEE.07.011

SU 38. Postseminar. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Arvestus. Osaletakse postseminaris ja peetakse ettekandeid diplomitööga seotud temaatikast. FLEE.07.012

SU 39. Diplomitöö. 8 AP.

Ungari keele ja kirjanduse eriharu

1. Alamaste (15 AP)

UK 11. Häälendus ja õigekirjutus. 1 AP. Sügissem. Eksam. Õpitakse tundma ungari ortograafiat ja loetakse foneetilisi tekste. Harjutusi 26 t. FLEE.07.013

UK 12. Ungari keele algkursus. 4 AP. Sügissem. Eksam. Saadakse põhiteadmised ungari keele grammatikast. Õpitakse kasutama ungari keele põhisõnavara. Vestlus-, mõistmis- ja grammatikaharjutusi. Harjutusi 104 t. FLEE.07.027

UK 13. Ungari keele järgkursus. 4 AP. Kevadsem. Eksam. Saadakse põhiteadmised ungari keele grammatikast. Õpitakse kasutama ungari keele põhisõnavara. Vestlus-, mõistmis- ja grammatikaharjutusi. Harjutusi 104 t. FLEE.07.028

UK 14. Ungari keele süvakursus. 3 AP. Sügissem. Eksam. Süvendatakse ungari keele igakülgselt oskust. Harjutusi 84 t. FLEE.07.014

UK 15. Ungari maatundmine. 1 AP. Kevad- või sügissem. Eksam. Saadakse ülevaade Ungari maateadusest, minevikust ja rahvaluulest. Loetakse ungarikeelseid tekste. Loenguid ja harjutusi 28 t. FLEE.07.015

UK 16. Sissejuhatus ungari kirjandusse. 1 AP. Sügissem. Eksam. Väike valimik ungari kirjandust koos tähtsaimate kirjanduslooliste andmetega. Lugemispalad ungari ja eesti keeles. Loenguid ja harjutusi 28 t. FLEE.07.016

UK 17. Proseminar. Proseminaritöö. 1 AP. Arvestus. Kevad- või sügissem. Osaletakse proseminaris ja kirjutatakse proseminaritöö, arutatakse ühiselt proseminaritöid. FLEE.07.017

2. Keskaste (18 AP)

UK 21. Ungari keele täienduskursus. 4 AP. Kevadsem. Eksam. Keerulisemaid ungari süntaktilisi struktuure. Õpitakse aktiivselt kasutama ka filoloogia oskussõnavara. Harjutusi 112 t. FLEE.07.018

UK 22. Tõlkimine ungari keelest eesti keelde. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam koos UK 23-ga. Süvendatakse ungari keelest tõlkimise oskust. Harjutusi 52 t. FLEE.07.019

UK 23. Tõlkimine eesti keelest ungari keelde. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam koos UK 22-ga. Süvendatakse tõlkimise ja õigekeelsuse oskust. Harjutatakse filoloogia erialade oskussõnavara aktiivset kasutamist. Tõlkeharjutusi ungari keelest ja ungari keelde. Harjutusi 48 t. FLEE.07.029

UK 24. Ungari keele soome-ugri põhijooni. 1 AP. Sügissem. Eksam. Antakse üldteadmised ungari keele soome-ugri põhijoontest ning ungarlaste esiajaloo. Loenguid 26 t. (Eestikeelne.) FLEE.07.030

UK 25. Ungari kultuurilugu. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Ülevaade esiungarlaste mütoloogiast ja nende kunstist ning Ungari kunstiajaloo, eluviisist ja hariduskorraldusest Ungari ajaloolistel aladel. Loenguid 52 t. (Eestikeelne.) FLEE.07.020

UK 26. Ungari kirjanduse ajalugu I. Algusest kuni 1772. 1 AP. Sügissem. Eksam koos UK 27-ga. Ungari keskaegsest kirjandusest kuni 1772. HB. MS. Janus Pannonius, Bornemisza, Balassi, Rimay, Pázmány, Alvinczi, Károli, Zrínyi, Mikes, Faludi ja nende toodang. Loenguid 26 t. FLEE.07.031

UK 27. Ungari kirjanduse ajalugu II. Valgustussajandist kuni 1849 (1855). AP. Kevadsem. Eksam koos UK 26-ga. Bessenyei, Révai, Báróczi, Baróti-Szabó, Virág, Ányos, Kármán, Csokonai, Berzsenyi, Kölcsey, Kisfaludy S., Kisfaludy K., Katona, Jósika, Vörösmarty, Eötvös, Petöfi ja nende toodang. Loenguid 26 t. FLEE.07.032

UK 28. Deskriptiivne grammatika. 2 AP. Kevad- ja sügissem. Eksam. Loenguid ja harjutusi 52 t. FLEE.07.033

UK 29. Praktikum. 1 AP. Sügis- või kevadsem. Arvestus. Omandatakse teadusliku uurimistöö praktilisi kogemusi individuaalsete ülesannete põhjal. FLEE.07.034

UK 210. Seminar. Seminaritöö. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Arvestus. Osaletakse seminaris ja kirjutatakse seminaritöö, retsenseeritakse individuaalselt ja arutatakse ühiselt seminaritöid. FLEE.07.035

3. Ülemaste (21 AP)

UK 31. Kõneharjutused. 1 AP. Sügissem. Eksam. Harjutatakse kõne- ja ettekandepidamist ungari keeles. Harjutusi 26 t.

UK 32. Erialase teksti lugemine. 1 AP. Sügissem. Eksam. Loetakse ja tõlgitakse erialaseid tekste. Harjutusi 26 t.

UK 33. Ungari ajalugu maahõivamisest kaasajani. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Õpitakse tundma Ungari ajalugu koos geograafiliste ja Euroopa ajaloo andmetega. Loenguid 52 t. FLEE.07.036

UK 34. Ungari murded. 1 AP. Kevadsem. Eksam koos UK 35-ga. Õpitakse tundma ungari murrete kujunemist ja tähtsamaid iseloomulikke tunnusooneid. Loenguid 26 t.

UK 35. Ungari keele ajalugu. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam koos UK 34-ga. Vaadeldakse ungari keele häälikusüsteemi ja grammatika kujunemist. Analüüsitakse vanimaid ungari keele tekste. Loenguid ja harjutusi 52 t.

UK 36. Ungari rahvateadus. 1 AP. Sügissem. Eksam. Sissejuhatus ungari rahvateadusesse. Loenguid 26 t.

UK 37. Ungari kirjanduse ajalugu III. Romantism ja realism. 19. sajandi lõpu kunstivoolud. 1 AP. Sügissem. Eksam koos UK 38-ga. Arany J., Kemény, Jókai, Madách, Vajda, Arany L., Reviczky, Bródy jt. ja nende toodang. Loenguid 26 t.

UK 38. Ungari kirjanduse ajalugu IV. "Nyugat" ja tema aeg. Ungarikeelne kirjandus Transilvaanias, Slovakkias jm. 1 AP. Kevadsem. Eksam koos UK 37-ga. Ady, Móricz, Kosztolányi, Babits, Krúdy, Tóth, Juhász, József, Radnóti, Dsida, Áprily, Tamási, Kós, Kuncz jt. Loenguid 26 t.

UK 39. Kaasaegne Ungari kirjandus Ungaris ja väljaspool seda. "Viiehäälneline vilespill". 1 AP. Kevadsem. Eksam. Szabó L., Németh, Örkény, Déry, Illyés, Nagy, Weöres jt. Loenguid 26 t.

UK 310. Postseminar. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Osaletakse postseminaris ja peetakse ettekandeid diplomitöödega seotud temaatikast.

UK 311. Diplomitöö. 8 AP.

Soome keele ja kultuuri eriharu

1. Alamaste (15 AP)

SK 11. Soome ajalugu. 1 AP. Kevadsem. Eksam. Ülevaade Soome ajaloost, peamise rõhuga 19.–20. sajandi ajalool. Loenguid 26 t. FLAJ.06.019

SK 12. Soome maatundmine. 1 AP. Sügissem. Eksam. Ülevaade Soome maa- ja rahvateadusest nii kogu riigi kui ka maakondade lõikes. Loenguid 26 t. BGGG.02.011

SK 13. Soome kultuur I. 1 AP. Sügissem. Ülevaade soome tavakultuurist ja tähtpäevakommetest. Loenguid 24 t ja kirjandus õppejõu soovitusel. FLEE.06.014

SK 14. Soome grammatika I. 4 AP. Sügis- ja kevadsem. Harjutused ja 5 esseed; eksam. Soome grammatika põhijoonte kordamine, peam. ajalehetekstide lugemine. Loenguid ja harjutusi 112 t ja L. White, *Suomen kielioppia ulkomaalaisille* + Hämäläinen/Bessonoff + A. Lieko. Soome grammatikat ja praktilist keelt valdavad võivad kursuse sooritada kirjaliku eksamina. FLEE.06.015

SK 15. Soome vestluskursus I. 1 AP. Sügissem. Soome keele kõneoskuse arendamine. Harjutusi 56 t. FLEE.06.016

SK 16. Soome keele kirjutamiskursus I. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Eri tüüpi tekstide (ajaleheartiklite, arvamuste, avalduste jms) kirjutamine. Harjutusi 56 t. FLEE.06.017

SK 17. Soome keelepraktika. 1 AP. Arvestus. Kas (a) keelekursused Soomes (kirjalik aruanne), (b) vähemalt 2-nädalane Soomes viibimine (kirjalik aruanne) või (c) mitme kohaliku soomlase intervjuerimine (kirjalik aruanne). FLEE.06.018

SK 18. Soome kirjandus I. 2 AP. Kevadsem. Eksam. Sissejuhatus soome kirjandusse. Loengud või T. Kuldsepp, *Ülevaade soome kirjandusest, ning mõlemal juhul Kalevala* ja A. Kivi, *Seitse venda* (võib lugeda ka eesti keeles). FLEE.06.019

SK 19. Soome keele proseminar. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Osalemine seminarides, kus kirjutatakse iseseisev harjutustöö, arutatakse ühiselt proseminaritöid. FLEE.06.020

2. Keskaste (18 AP)

SK 21. Soome kultuur II. 1 AP. Sügissem. Ülevaade soome kultuurist ja selle arengust. Loenguid 24 t ning P. Molarius (toim), *Suomen taide ja kulttuuri*, Peltonen, *Suomalaisuus ongelmana*. FLEE.06.021

SK 22. Soome grammatika II. 1 AP. Kevadsem. Eksam. Grammatika-tundmise süvendamine ja sellealaste esseede või referaatide kirjutamine. 24 t loenguid. FLEE.06.022

SK 23. Soome-eesti kontrastiivgrammatika. 2 AP. Sügissem. Eksam. Soome ja eesti keele grammatika võrdlus. 28 t loenguid ja 28 t harjutusi või iseseisev uurimistöö. FLEE.06.023

SK 24. Soome vestluskursus II. 1 AP. Eksam. Soome keele suulise väljendusoskuse täiendamine. 28 t harjutusi. FLEE.06.024

SK 25. Soome keele tõlkekursus I. 3 AP. Eksam. Tõlketooria ja soome keelest eesti keelde tõlkimise harjutamine. FLEE.06.025

SK 26. Soome hääliku- ja vormisüsteemi ajalugu. 1 AP. Sügissem. Eksam. Tutvutakse soome hääliku- ja vormisüsteemi kujunemisega. Loenguid 24 t ja T. Lehtinen, *Suomen kielen esihistoriaa*. FLEE.06.026

SK 27. Soome sõnavara ja kirjakeele kujunemine. 1 AP. Sügissem. Eksam. Tutvutakse soome sõnavara ja kirjakeele arenguga. Loenguid 24 t või sooritus õppejõu soovitatud kirjanduse põhjal. FLEE.06.027

SK 28. Soome murded ja kõnekeel. 1 AP. Kevadsem. Eksam. Tutvutakse soome lokaalmurrete ja nn kõnekeelega. Loenguid 24 t või Lehtinen, *Suomea ennen ja nyt*, lk 90–176; A. Mielikäinen, *Nyky-suomen murtuvat murrerajat*. — *Kielikello 1986 2*; H. Paunonen, *Helsingin puhekieli*; Karttunen, *Stadi on hervoton pleisi* (Nyky-suomen sanavarat). FLEE.06.028

SK 29. Soome kirjandus II. 3 AP. Sügis- ja kevadsem. 24 t seminare ja eksam. II maailmasõja eelne soome kirjandus. 24 t loenguid või Kai Laitinen lk 15–432; kõigil Aleksis Kivi, *Nummisuutarit*; Juhani Aho, *Rautatie, Papin tytär, Juha*; Minna Canth, *Köyhää kansaa, Työmiehen vaimo*; Eino Leino, *Helkavirsiä*; Joel Lehtonen, *Putkinotko*; F.E. Sillanpää, *Hurskas kurjuus, Nuorena nukkunut*; Mika Waltari, *Sinuhe* ning valikuliselt Tulenkantajate ja kaasaegsete luulet. FLEE.06.029

SK 210. Soome keele seminar. 2 AP. Sügis- ja kevadsem. Osaletakse seminarides ja kirjutatakse seminaritöö; retsenseeritakse individuaalselt ja arutatakse ühiselt seminaritöid. FLEE.06.030

SK 211. Valikained. 3 AP. Külalislektorite loengud või iseseisvad tööd loetud kirjanduse põhjal.

3. Ülemaste (21 AP)

SK 31. Soome grammatika III. 2 AP. Sügissem. Eksam. Soome keele ehituse küsimused. Süvendatakse soome keele grammatika tundmist. Loengud ja harjutused või sooritus õppejõu poolt soovitatud kirjanduse põhjal. FLEE.06.031

SK 32. Soome keele tõlkekursus II. 3 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Teoreetiliste teadmiste süvendamine ja tõlkimise, sh soome keelde tõlkimise harjutamine. 29 t seminari. FLEE.06.032

SK 33. Soome keele kirjutamiskursus II. 0,5 AP. Sügissem. Eksam. Teadustekstide kirjutamine, parandamine ja kommenteerimine. 14 t harjutusi. FLEE.06.033

SK 34. Soomekeelse suulise esinemise kursus. 0,5 AP. Sügissem. Eksam. Koosoleku- ja nõupidamisoskuse ja kõnepidamise harjutamine. 14 t harjutusi. FLEE.06.034

SK 35. Soome kirjandus III. 3 AP. Sügis- ja kevadsem. Eksam. II maailmasõja järgne soome kirjandus. Seminar, mille käigus kirjutatakse uurimus vabalt valitud kirjanikust või teemast ning loengud või K. Laitinen, *Soome kirjanduse ajalugu*, lk 433–593. Kõigil kohustuslik ilukirjandus umbes viielt autorilt õppejõu valikul (nt Linna, Viita, Mari, Haavikko, Manner, Saarikoski, Salama, Rintala, Jansson, Tikka-

nen, Jalonen, Krohn, Liksom, Idström, Härkönen, Kauranen).
FLEE.06.035

SK 36. Soome keele postseminar. 2 AP. Arvestus. Osaletakse postseminaris ja peetakse ettekandeid diplomitöödega seotud temaatikast.
FLEE.06.036

SK 37. Kõneldud ja kirjutatud keele erinevused. 1 AP. Sügissem. Eksam. Loenguid 12 t ja õppejõu soovitatav kirjandus. FLEE.06.037

SK 38. Keskusteluanalüüs. 1AP. Sügissem. Eksam. Loenguid 12 t ja õppejõu soovitatav kirjandus. FLEE.06.038

SK 39. Diplomitöö. 8 AP.

SK 310. Valikained. 3 AP.

Tartu Ülikooli Kirjastuse trükikoda
Tiigi 78, EE2400 Tartu
Tellimus nr. 174.